

1980, 24. listopadu – Sdělení VONS č. 220 „Další série nezákonných zadržení“ o stoupajícím počtu zadržování signatářů Charty 77 a členů VONS na 48 hodin.

V poslední době lze opětovně konstatovat zvýšenou nervozitu represivního aparátu v ohledu na signatáře Charty 77 a členy VONS, která se projevuje především v kumulaci nezákonných zadržení občanů na 48 hodin, která ovšem dle policejního slovníku jsou interpretována bez nejmenšího studu jako „preventivní“, „výstražná“, resp. vystupují ve funkci „potrestání“ za subjektivně zcela libovolně požímanou „nespolupráci“ při výslechu.

Takřka od samé publikace základního dokumentu Charty 77 systematicky využívají policisté proti signatářům ustanovení § 23 zákona o SNB, který jim umožňuje až na 48 hodin občany, kteří páchají výtržnosti, resp. ruší veřejný pořádek, což si ovšem policisté vysvětlují v tom smyslu, že je jim dána v tomto ohledu naprostá volnost, která jim ve skutečnosti umožňuje zadržet kohokoliv a kdykoliv bez věcného oprávnění. K tomu napomáhá jednak to, že není v případě zadržení dle § 23 zákona o SNB specifikována konkrétní kontrolní instance, a tedy do usnesení o zadržení není možno podat stížnost, jednak není vyjasněno právní postavení zadrženého, a tedy není ani konkretizován obsah výkonu zadržení (neexistuje např. obdobná norma, jako je v případě vazby řád výkonu vazby). Rovněž nejsou ani stanoveny zásady administrace zadržení (např. co se týče vyrozumění rodiny a zaměstnavatele, dále pak otázka právní kvalifikace pracovní doby zameškané v důsledku zadržení a eventuální náhrady za ni, atd.).¹

Tato základní nezpůsobilost doplňujících ustanovení k § 25 zákona o SNB (nebo eventuální neveřejnost těchto norem) skýtá potom policistům skutečně široký prostor pro jejich zneužití.

V poslední době byli tímto způsobem zadrženi: dr. Josef Danisz (15.–17. 10. 1980), Petruška Šustrová, ing. Jakub Trojan, Pavel

Brunhoffer² (6.–8. 11. 1980), Karol Sidon (10.–12. 11. 1980), Zbyněk Benýšek, dr. Martin Hybler (11.–13. 11. 1980).

V protokolech o zadržení policisté zdůvodňovali toto své počínání údajným podezřením z trestného činu výtržnictví podle § 202 tr. z. nebo jednoduše „rušením veřejného pořádku – § 23 zákona o SNB“, aniž se pokusili o jakoukoliv konkretizaci. Naopak se cynicky netajili s tím, že uváděný důvod je fiktivní a že zadržení je v podstatě donucovacím prostředkem nátlakem k větší ochotě při výslechu.

Informace o Chartě 77, r. 3, 1980, č. 16, s. 5–6.

POZNÁMKY

¹ Jedná se o zákon č. 40/1974 Sb.

² Správně Brunhofer.